

KS. DANIEL BRZEZIŃSKI

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

DANBR@UMK.PL

ORCID: 0000-0003-4680-3055

OD REDAKCJI

Ostatni w 2023 roku numer kwartalnika „Teologia i Człowiek” otwiera i zamyka opracowanie poświęcone księdzu profesorowi Czesławowi Rychlickiemu, zmarłemu przed rokiem emerytowanemu profesorowi zwyczajnemu Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W pierwszym z opracowań ks. Daniel Brzeziński przypomina sylwetkę oraz dokonuje podsumowania działalności naukowo-dydaktycznej tego znanego i cenionego – nie tylko w Polsce – uczonego i nauczyciela akademickiego, organizatora życia naukowego oraz popularyzatora nauki i promotora nowych kadr naukowych. Natomiast ks. Wojciech Kućko przedstawia – *in memoriam* – jeden z ważnych kierunków teologicznych zainteresowań Księdza Profesora, jakim była dogmatyczna i pastoralna problematyka małżeństwa i rodziny.

Wokół tematyki promocji rodziny w aspekcie wychowania i edukacji młodych pokoleń skupiają się także artykuły ks. Grzegorza Kaczorowskiego oraz ks. Wojciecha Cichosza. Pierwszy z autorów podejmuje jakże aktualne zagadnienie wychowania chrześcijańskiego, będącego integralną częścią nowej ewangelizacji w nauczaniu Benedykta XVI. Z kolei ks. Wojciech Cichosz – na przykładzie „ścieżki kaszubskiej” – prezentuje zupełnie nowy w naszej rodzimej refleksji naukowej obszar badawczy, jaki stanowi edukacja regionalna w polskiej szkole.

Propozycją i drogą współczesnego Kościoła zarówno w odniesieniu do młodych, jak i osób starszych bez wątplenia są małe wspólnoty religijne. O ich fundamentalnym znaczeniu w misji ewangelizacyjnej pisze ks. Zbigniew Zarembki. Odwołuje się do nich także ks. Dariusz Kotecki, gdy – w obliczu galopującej sekularyzacji i dechryścianizacji w świecie zachodnim, w tym także w Polsce – w biblijnej księdze Apokalipsy szuka odpowiedzi na kluczowe dla tożsamości chrześcijańskiej pytanie: co znaczy być dojrzałym chrześcijaninem?

O istotę tożsamości religijnej pytają również ks. Jan Perszon i Krzysztof Pilarz. Książka Jan Perszon przybliża fenomen „nowej duchowości”, która – co jest widoczne w badaniach socjologicznych – próbuje zająć religijną przestrzeń ludzkiej egzystencji ogołoconą z żywej wiary i dotychczasowych praktyk religijnych. W tej „nowej duchowości” – podkreśla ks. J. Perszon – coraz liczniejsi Europejczycy i Amerykanie pragną realizować potrzebę kontaktu ze sferą *sacrum* i doświadczania jakiegoś Absolutu bądź też „zanurzania się” w różnie pojmowanej i celebrowanej boskości. Drugi z autorów, Krzysztof Pilarz, wskazuje współczesne tendencje odchodzenia od uczestnictwa w życiu religijnym wspólnoty wyznaniowej na rzecz religijności zindywidualizowanej, unikającej odniesienia do transcendentnego *sacrum* i szukającej źródła i szczytu życia duchowego w samym człowieku. W tym kontekście zasadne wydaje się pytanie o kształt dzisiejszej relacji pomiędzy religią a nauką, zwłaszcza psychologią, która do zagadnień religijnych z założenia podchodzi w sposób niekonfesyjny i zobiektywizowany.

W kluczu relacji psychologii i teologii duchowości należy odczytywać tekst zaproponowany przez ks. Ireneusza Werbińskiego o hagioterapii jako sposobie uzdrawiania zranień osobowych. Autor słusznie postuluje w swoich interdyscyplinarnych badaniach większe uwzględnianie przez psychoterapię duchowego wymiaru człowieka.

I wreszcie ks. Dariusz Kwiatkowski ukazuje jedność teologiczną i celebracyjną Eucharystii z sakramentami w służbie Komunii, czyli z sakramentem święceń i sakramentem małżeństwa. Sprawowanie tych sakramentów w jednej celebracji liturgicznej wynika z ich ontycznej jedności. Jest to bardzo czytelne w przypadku sakramentu święceń, gdyż został on ustanowiony wspólnie z Eucharystią i dla sprawowania Eucharystii. Sakrament

małżeństwa, będący obrazem Nowego Przymierza, również prowadzi do Eucharystii, która przecież celebruje i uobecnia w sakramentalnych znakach miłość Chrystusa do Kościoła.

Gorąco zachęcamy do lektury.

Ks. Daniel Brzeziński
redaktor naczelny